

NVTZ Regio Gelderland

Vrijdag 24 maart 2023

Gelatenheid in de Ontmoeting

Jolien Kohlmann-Bins

m.m.v. Welmoed Vlieger en
Rene Ravenhorst

Opzet van deze ontmoeting

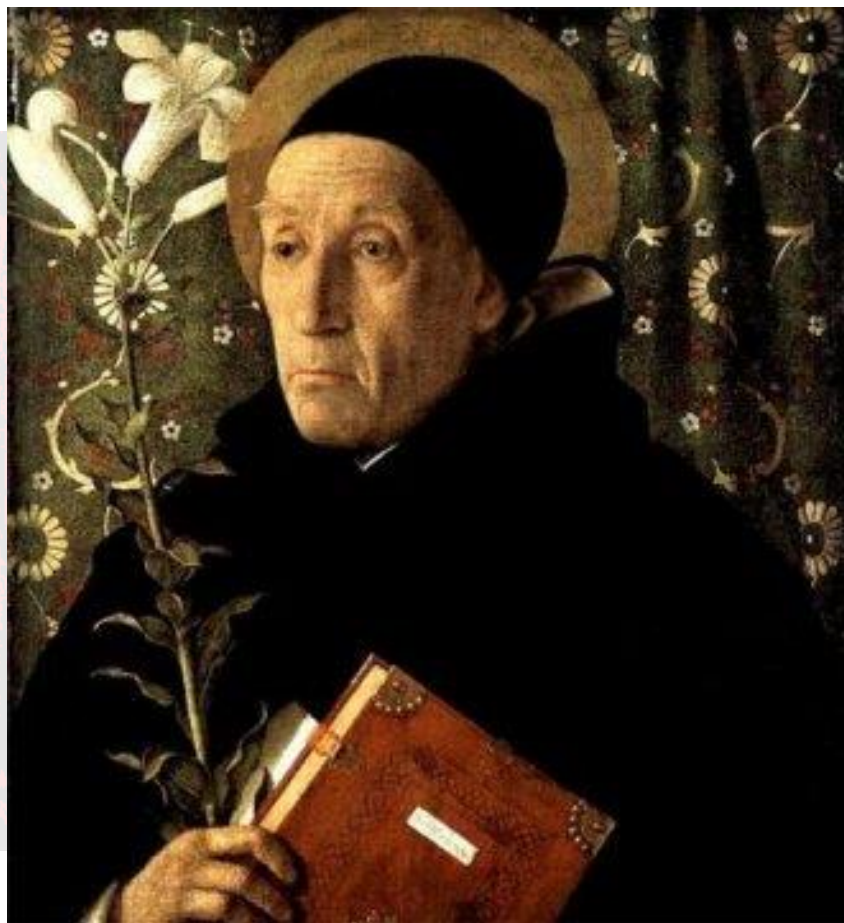
- 10.00 Welkom door regio-ambassadeur NVTZ
- 10.05 Welmoed Vlieger over het thema 'Gelatenheid' en 'komen tot een andere vorm van weten'
- 10.45 Ontmoeting in twee- of drietallen
- 11.15 Rene Ravenhorst over feilbaar denken en open dialoog
- 11.45 Ontmoeting met de tafels
- 12.15 Plenair delen tafelgesprekken
- 12.30 Lunch
- 13.00 Einde van deze ontmoeting

Welmoed Vlieger

Gelatenheid in
de ontmoeting
Meester Eckhart

Ontmoeting twee- of drietallen

Wissel een/enkele vragen met elkaar uit:

1. Kan je een voorbeeld noemen uit de praktijk waarin je die gelatenheid ervaren hebt, bij jezelf of bij een ander? En wat voor uitwerking had dat?
2. Laat het verhaal van Welmoed gehoord hebbende eens weten wat je in haar verhaal geraakt heeft en waar voor jou zelf iets 'opens' is ontstaan
3. Zie je een mogelijkheid om meer 'gelatenheid' en 'hoger weten' in jouw Raad van Toezicht in te brengen?

Rene Ravenhorst

Feilbaar denken
& open dialoog

Wat ik leren kan van Meister Eckhart

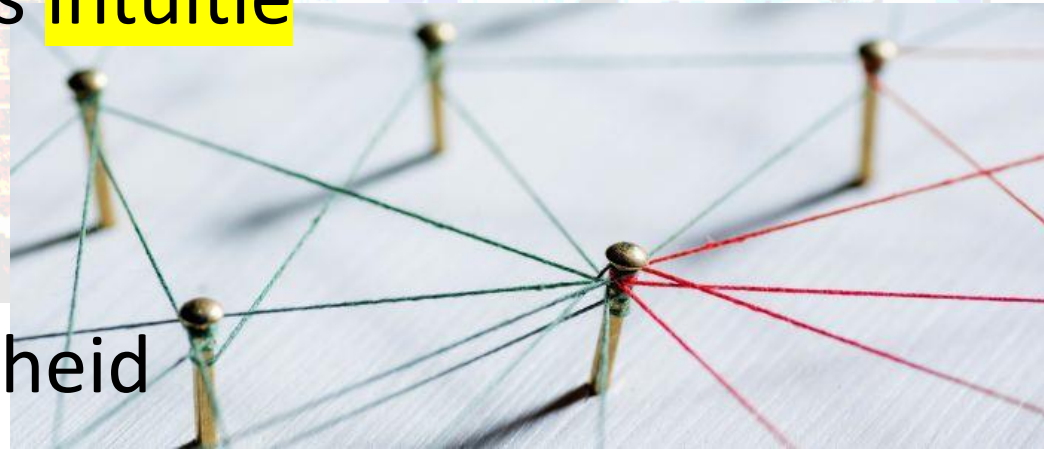
- Vaste grond durven loslaten
- Gelaten met anderen zijn
- Niet weten is geen 'naar iets', het is een belangrijke tussenstap

Wat het oproept als toezichthouder en psycholoog van Arbeid en Organisatie

- Berucht zijn denkfouten; gesloten denkstijl en patronen die meer uit- dan insluiten
- De vraag: Welke theorie en model helpen het om samen open, 'gelaten' te zijn en tot dialoog en zelfs hoger weten te komen? (mits het wat oplevert natuurlijk.....)

Interesses van de vorige bijeenkomst

- Phronesis; praktische wijsheid
- Socratisch gesprek
- Balans ratio versus **intuïtie**
- Deep democracy
- Echtheid
- Waarde-gedrevenheid

Vraag: wat gebeurt er tussen ons?
Kunnen we ieders innerlijkheid delen?

Wegblijven bij Gelatenheid?

- Het is complex en abstract
 - Spreekt niet vanzelf, is onzegbaar
 - Is vaag en wazig, of evt. netter gezegd, spiritueel en transcendent
- Het doet een emotioneel appel
 - Maakt onzeker wegens beperkt houvast
 - Kan ik jou in deze openheid vertrouwen
 - Ik vind het spannend, weet niet of ik dit kan
- Het is cultuurvreemd geraakt
 - We willen snel, opiniërend, assertief: we volgen markt, techniek en social media en de politieke actualiteit
 - En niet 'traag en saai': we missen de moraal en een gedeeld maatschappelijk besef van bildung/opvoeding tot deelname aan het gemeenschappelijke

...of toegaan naar gelatenheid?

We vormen elkaar als personen, onze vrijheid en onze verantwoordelijkheid ontmoeten elkaar als wij elkaar als mens treffen. We delen bestaanonzekerheid, we zijn in de tijd geworpen met elkaar.....
We zijn (in de RvT) actor in én regisseur van morele zienswijzen

Joep Dohmen

Gelatenheid; ik-worden in het Gelaat van de ander.
Ik-het relaties als abstracties
Ik-jij relaties van mens tot mens

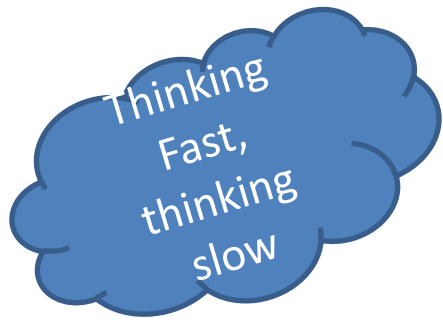
Buber, Levinas

Bezien we primair het economisch frame en dat van continuïteit? Of ook het morele frame dat zicht geeft op zaken als de sociale legitimiteit, opdatgene wat goed is, zowel voor het ik als voor het jij

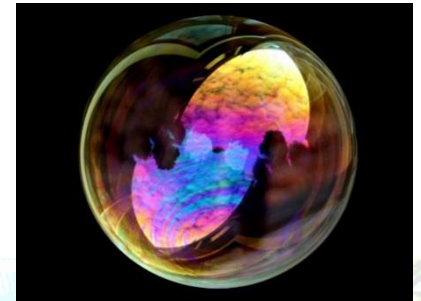
Jonathan Sacks

Ruimte maken voor het onzeglijke, het niet vatbare, de horizontale transcendentie tussen jou en mij, ten koste van het Dikke Ikke zo nodig

Harry Kunneman

Belemmering 1: ons feilbare denken

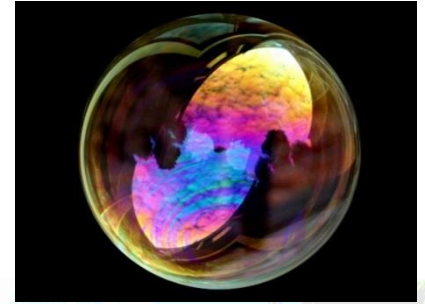

Confirmation bias (kleuring van bestaande informatie):

- De neiging om met name die informatie te gebruiken die consistent is met onze verwachtingen, wensen en ambitie
 - Makkelijk te herkennen
 - Echter, hoe maak je die bespreekbaar?

Ons feilbare denken

Bolstering effect (beoordelen van het resultaat):

- De gekozen optie wordt nog eens extra opgepoetst en de onaantrekkelijkheid van de afgewezen optie extra onderstreept. Verschil tussen beide dus kunstmatig opgevoerd
 - Inspireren, framen, grijstinten, liegen
 - Enthousiasme voeden en ontnuchteren: hoe?

Ons feilbare denken

Eigen successen uit het verleden (selectief verwerken van informatie):

- Bij de vorming van nieuwe besluiten wordt gebruik gemaakt van de eigen successen uit het verleden
 - ‘ik weet precies hoe dit werkt en hoe dit gaat: bij mijn andere Raad...../vorige keer.....
 - Hoe komen mensen terug naar openheid?

Rens van Loon

Creating Organizational Value through Dialogical Leadership

Boiling Rice in Still Water

 Springer

Belemmering 2:
moeizame open dialoog:

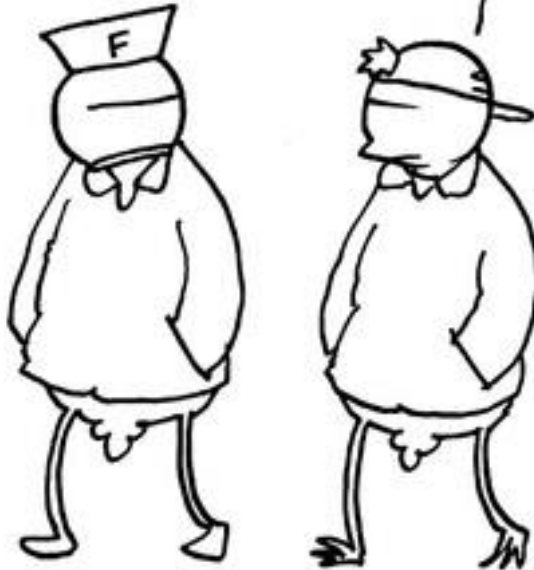
Een contextueel en
relationeel concept
van leiderschap

Inzichten die
helpen kunnen:

FOKKE & SUKKE

MAAR IK HOORDE
JE ECHT NIET GOED.

JA, DAN MOET JE
HARDER LUISTEREN.

RGvT

WAAROM ZEG JE NIETS

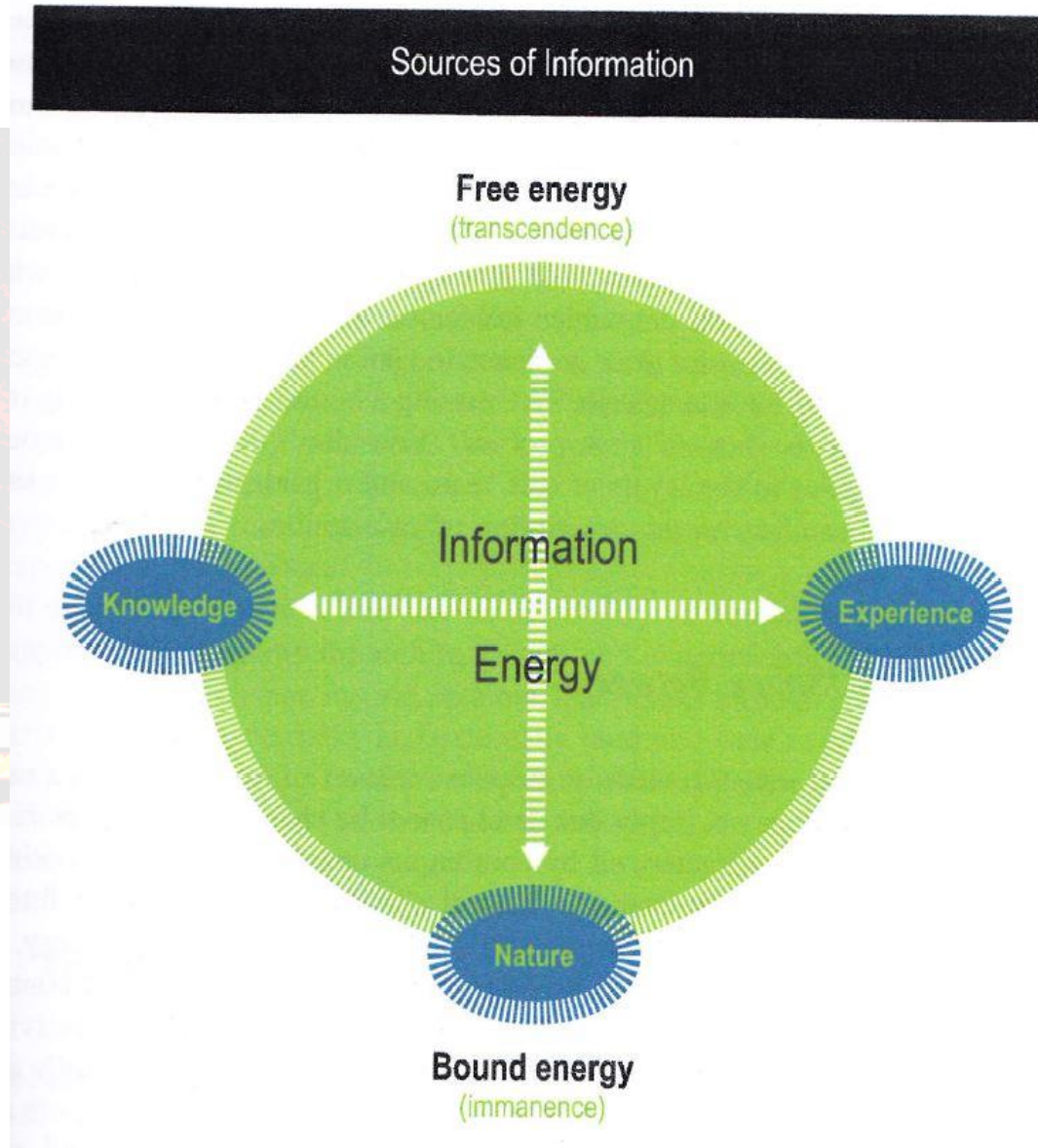
OH
IK WAS
NOG NIET
UITGELUISTERD

Loesje

POSTBUS 1045
6801 BA ARNHEM

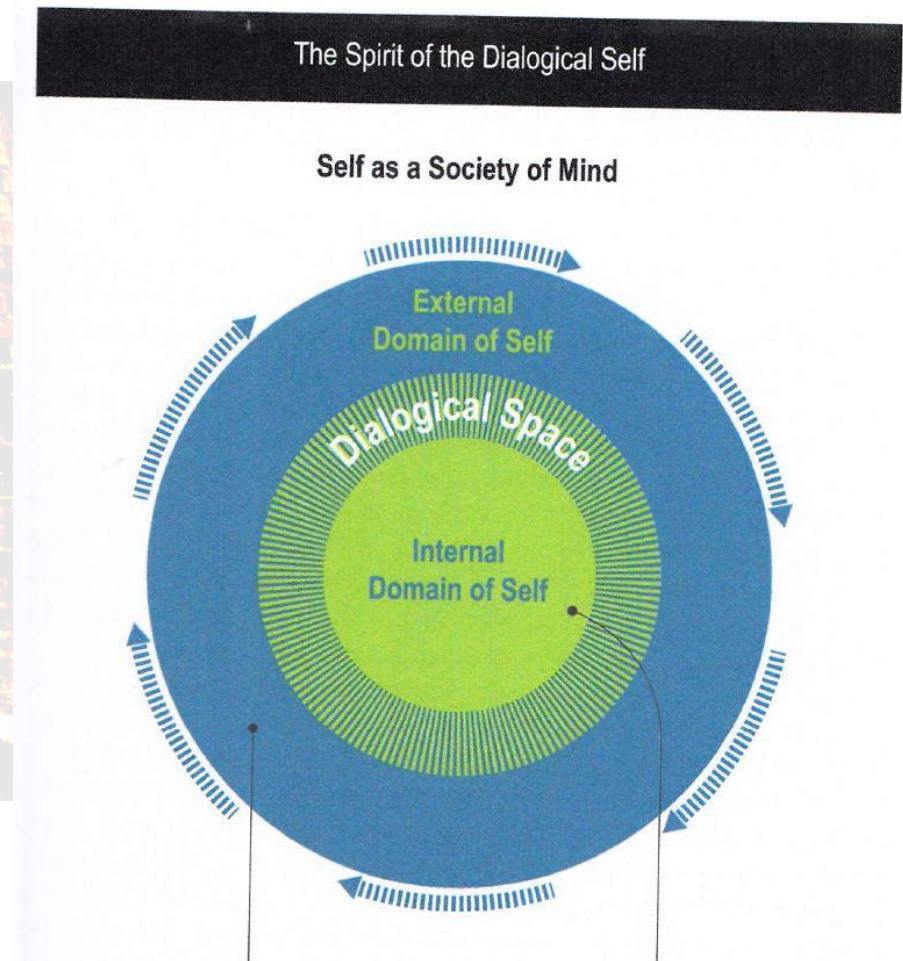

Open dialog: informatiebronnen

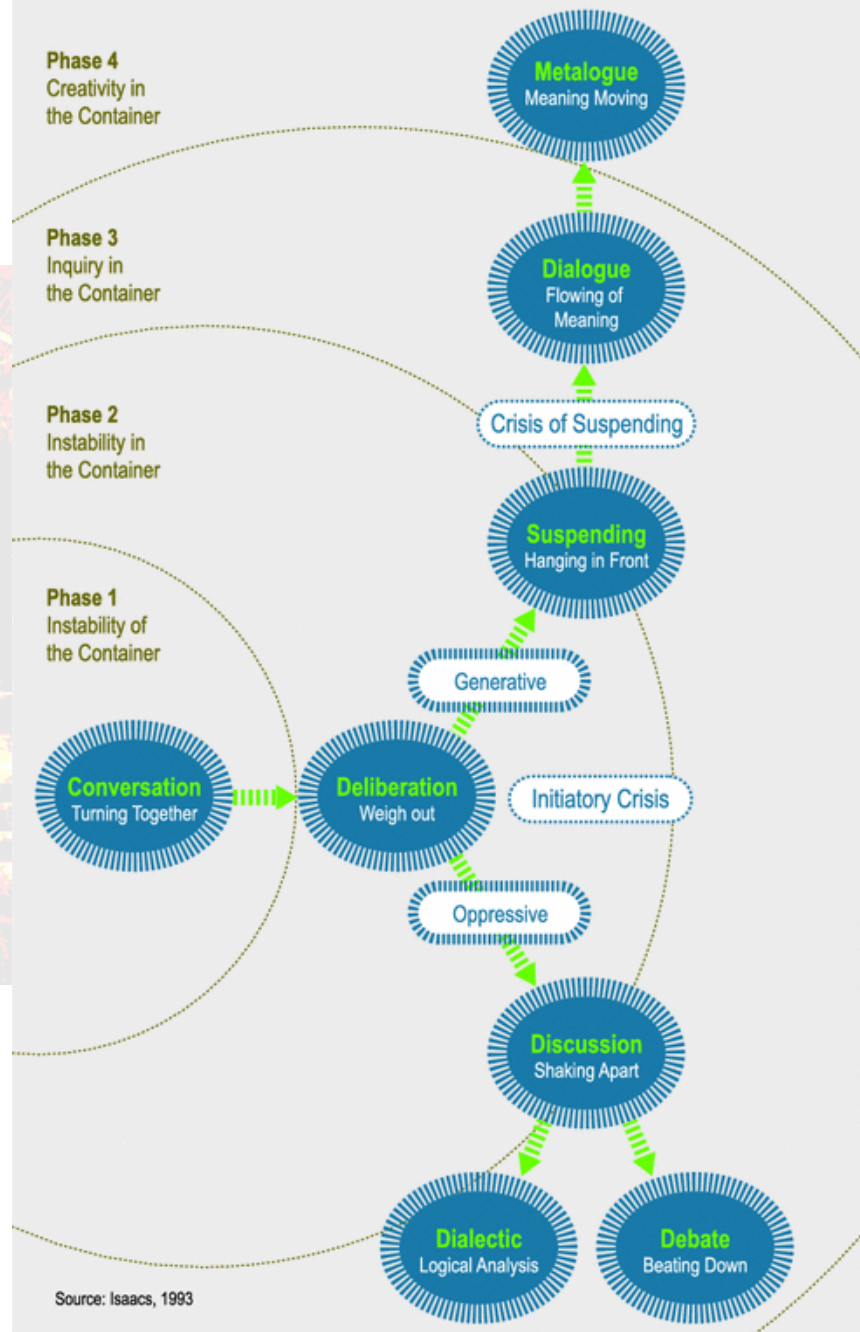
Dubbele dialoog

- Spirit of the dialogical self
- Self as a society of mind: het innerlijke gesprek
- De RvT bestaat uit meerdere leden die meedoen aan de tastbare dialoog naast dat ze intern ook hun gesprekken voeren

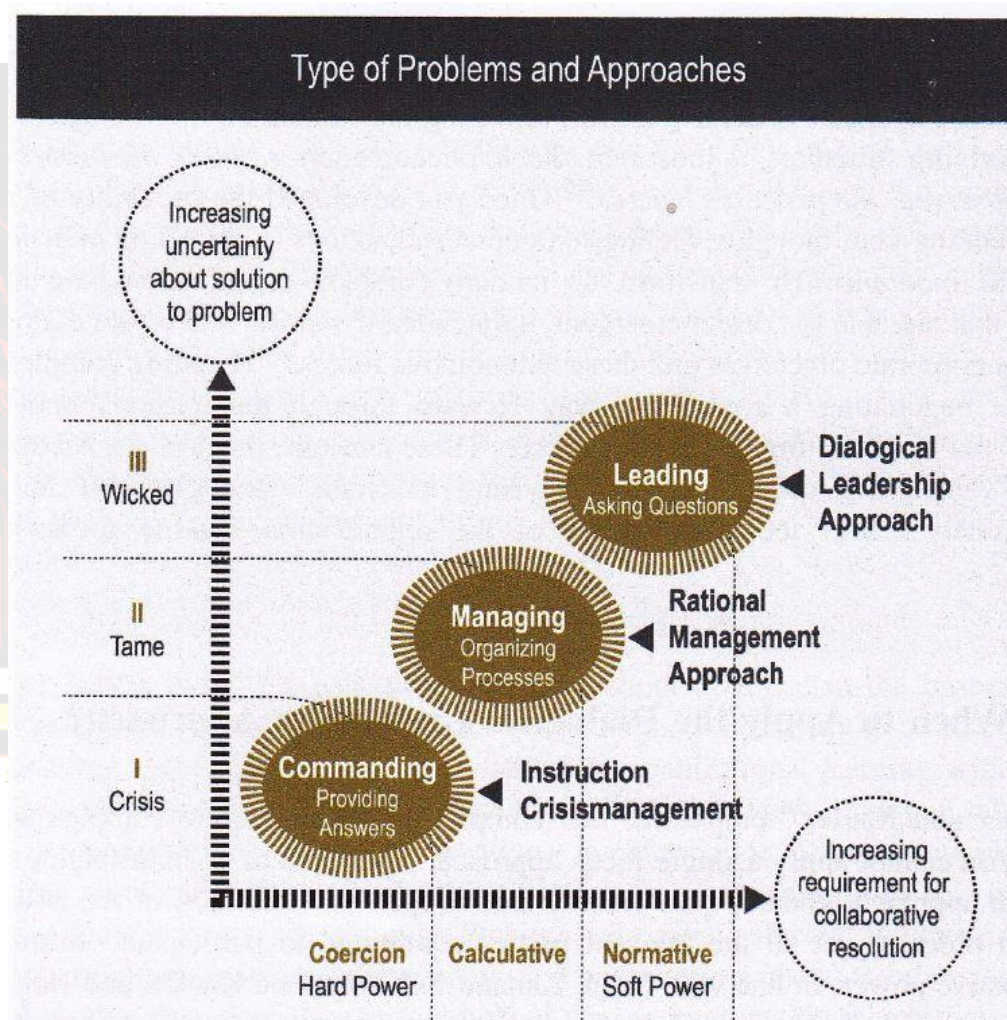

Open dialoog: condities voor dialoog

Creating Conditions for Dialogue

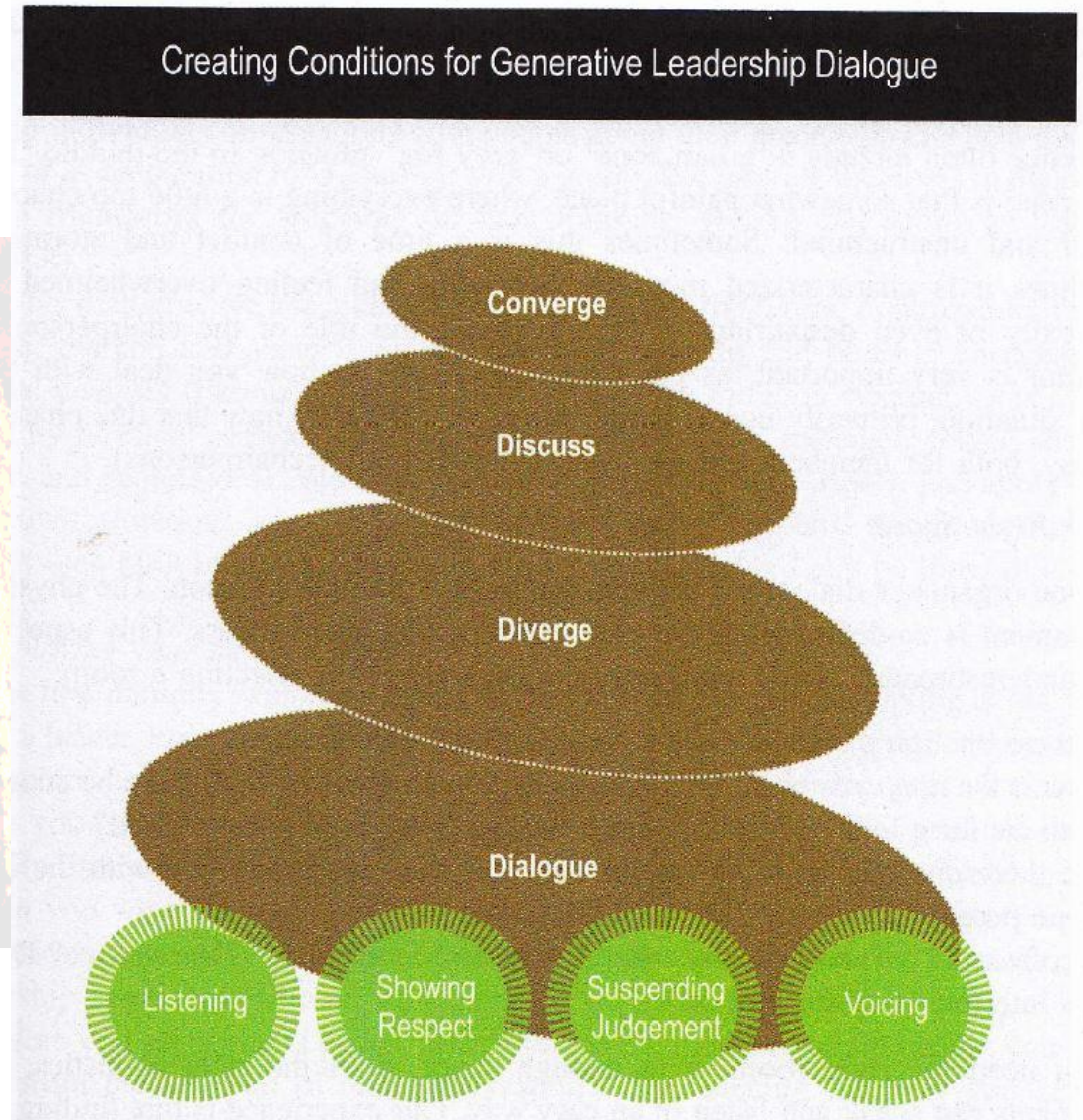

Primetime voor de dialoog

Creating conditions for een generatieve dialogoog van leiders

Wat staat ons
te doen?

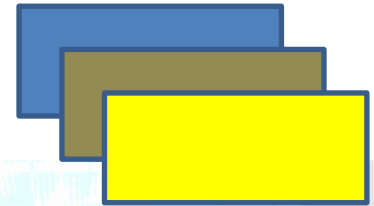

Open dialoog past bij welke rol?

- Werkgeverschap
 - Visie op modern werkgeverschap: bestuurders veranderen, werknemers veranderen, werk in vloeibare tijden, generationele transformaties, X fte's, verzuim 13,4%
- Controleur
 -
- Adviseur op continuïteit en bestuurlijke vraagstukken
 - Komt aan op subtiele openheid, souplesse om écht tot finetuning te komen, tot verstaan van zaken en oog voor organische processen komen, i.p.v. eigen referentiekader te bevestigen
- Adviseur op aanraking met en betekenisgeving van het maatschappelijk belang rondom de organisatie
 - Essentieel om hierin de abstractie te zoeken

Toetsing aan uw praktijken en ervaring

Wissel enkele vragen met elkaar uit:

- ☐ Hoe maak je bespreekbaar als iemand de bestaande informatie vooral bevestigt en de andere / onbekende kant uit het oog verliest
- ☐ Bolstering, oppoetsen van de realiteit/sterk framen; hoe stimuleer je als RvT enthousiasme en hoe ontnuchter je ook als het nodig is
- ☐ Bovenmatig refereren aan eigen ervaring; hoe geef je aan je collega's in je raad daar feedback op?
- ☐ Wat herken je van het verhaal van Welmoed over Gelatenheid in de praktijk van jouw rol als toezichthouder? Wat levert het op om 'gelaten' te zijn?
- ☐ Wat werkt bij jullie in de raad om 'de mindsets open te houden' van de ervaren, ooit eerder succesvolle en 'goed-wetende/bet-wetende' RvT-leden en tot een rijke dialoog te komen?
- ☐ Waar ligt jouw eigen leerpunt om een stapje richting meer de 'open dialoog' te zetten, denk aan: 'luisteren, jezelf uitspreken, respect tonen, oordeel uitstellen'

Reflectie

door de regioambassadeur